

MATEI VIȘNIEC

OMUL
CARE
VORBEȘTE
SINGUR

schiță dramatică
în două secvențe

personaje:

BĂRBATUL 1
BĂRBATUL 2
BĂRBATUL 3
BĂRBATUL 4

NOTĂ: povestea se nuanțează dacă
personajele sînt două cupluri
bărbat-femeie.

Adrian Tuca și Dan Aciobăniței în "Angajare de clown" de Matei
Vișniec la Teatrul Național "Vasile Alecsandri" din Iași

SECVENȚA 1

O încăpere. Fereastră acoperită de draperii. Un scaun în fața ferestrei. Alt scaun în stînga ferestrei. Un bărbat, în picioare, în fața draperiilor, privind-și ceasul. Al doilea bărbat, pe scaunul din stînga ferestrei, pîndind afară printr-un ochi al draperiei.

BĂRBATUL 1: Ce vezi?

BĂRBATUL 2: Nimic.

BĂRBATUL 1: Mai așteaptă. (Își urmărește cu atenție ceasul.) Acum! A venit?

BĂRBATUL 2: Formidabil! A venit.

BĂRBATUL 1: Ți-am spus? Exact șase fără un minut. De zece ani vine exact la șase fără un minut.

BĂRBATUL 2: E nebun!

BĂRBATUL 1: Stai să vezi! Ce face?

BĂRBATUL 2: Stă...

BĂRBATUL 1: A pus un picior pe bancă?

BĂRBATUL 2: A pus.

BĂRBATUL 1: Să vezi acum! La șase fix am să trag draperiile. El o să se prefacă dintr-o dată că vede ceva pe cer și o să se așeze pe bancă. (Pauză.) Acum!

(BĂRBATUL 1 trage draperiile. Dincolo de fereastră se vede un arbore uriaș. Lîngă arbore este o bancă. Un bărbat stă cu un picior pe bancă.)

BĂRBATUL 1: Ei?

BĂRBATUL 2: Se uită în sus.

BĂRBATUL 1: Ți-am spus eu? De zece ani face același gest. S-a așezat?

BĂRBATUL 2: S-a așezat.

BĂRBATUL 1: Acum am să deschid larg fereastră. După ce deschid larg fereastră el își scoate țigările.

(BĂRBATUL 1 deschide fereastră. Bărbatul de pe bancă își scoate țigările.)

BĂRBATUL 1: Ai văzut?

BĂRBATUL 2: Straniu.

BĂRBATUL 1: Nu? N-ai impresia că face exact ceea ce vreau eu? Uite, eu am să mă plimb prin fața ferestrei. Cît mă plimb eu prin fața ferestrei el stă cu țigările în mînă.

(BĂRBATUL 1 se plimbă prin fața ferestrei. Bărbatul de pe bancă stă nemișcat cu țigările în mînă.)

BĂRBATUL 1: Pot să-l țin așa, cît vreau eu. Nu îndrăznește să-și aprindă țigările pînă cînd nu mă opresc.

BĂRBATUL 2: Oprește-te, să vedem!

BĂRBATUL 1: Nu. Obişnuiesc să mă plimb exact jumătate de minut. De cinci ori încolo și de cinci ori înapoi. Acum am să mă opresc.

(BĂRBATUL 1 se oprește exact la mijlocul

AȘTEPTÎNDU-L PE DRAMATURG

Literatura română de azi nu se poate lăuda cu apariția unor noi dramaturgi. "Văduvită" de o evoluție normală, dramaturgia s-a văzut silită să existe și să se uzeze în confruntările frecvente și obositoare cu o cenzură eșalonată și activă. Faptul că acum teatrul românesc a intrat în revizie stîrnește anxietăți cu motivații diverse, care se adaugă la nefireasca evoluție a scrisului dramatic.

Dacă în alte culturi dramaturgul este implicat în scrierea piesei de teatru, în mecanismul teatral propriu-zis al instituției, mai ales cînd este solicitat în mod special, la noi autorul a avut un destin mult mai ingrat decît, poate, prozatorul sau poetul. Modificările care i se cereau față de originalul piesei configurau cumplitul labirint al alterării concepției auctoriale.

Matei Vișniec, care nu a împlinit încă 40 de ani, nu a intrat în acest labirint. În momentul cînd debutul său pe scenă era iminent, a plecat din țară, lăsînd amintirea unui tînar scriitor (poet, dramaturg) care a ajuns la o opțiune de destin foarte netă. Textele sale pentru teatru, însă, circulasera pe o mică filieră publică sau între cunoscuți. Unele reviste studențești îi publicaseră cîteva piese scurte, unii prieteni, cîteva critici îl apreciau ca pe o valoare certă a unei dramaturgii care nu mai putea să ofere surprize.

Teatrul lui Vișniec, să fi apărut și pe scenă, ar fi însemnat o descoperire credibilă, la timpul său. Căci literatura pe care o scrie, pe care a scris-o în acei ani din urmă, reflectă o cultură absorbită cu talent și rafinată de o gîndire suplă, stăpîină pe un limbaj propriu, care îi confirmă punctul de vedere asupra universului uman. Nu e vorba numai de o modernitate a stilului dramaturgic, la care "absurdismul" francez sau englez vor fi contribuit, ci și de o ironie structurală susținînd situațiile dramatice.

Față de scrierile unor "seniori" precum Ionescu, Pinter sau Adamov, piesele lui Vișniec rezumă un prim val al postmodernismului în teatrul românesc, procedurile avangardei anilor '60 sînt sublimate aici și reflectate ca printr-o oglindă ironică. O strategie proprie a literaturii, în raport cu lumea devitalizată de paralizia totalitară, este evidentă la o evaluare atentă.

Omul care vorbește singur este un exercițiu al parabolei interpretabil la diverse nivele. Labirintul mistificării prin jocul manipulat al contextelor dezvăluie aici strategii ale adaptării pe care - în felul acesta - numai Estul european le putea stimula în vremea totalitarismului. "Schita" aceasta dramatică este revelatoare pentru un studiu de caz, simularea ca adevăr și adevărul ca simulare. O oglindă, una dintre acelea care provoacă metamorfoze ale umanului cu consecințe greu de evitat, traumatizante pentru conștiința colectivă. Pe de altă parte, scurta scriere a lui Vișniec e și o metaforă a interpretabilului, provocatoare de glose infinite, în progresii geometrice, despre relația între gest și cuvînt. Și nu dezvoltăm noi, în anii din urmă, pînă la saturație, această epuizantă exegeză a ceea ce facem și a ceea ce vorbim? Pînă la a ajunge să nu mai știm pe ce lume sîntem și care este adevărul?

Personajele, ca și în alte piese ale lui Matei Vișniec, dezvoltă textul în măsura în care ies din el și-l contemplă ca pe o inscripție. Motivația acestui procedeu este ascunsă de psihologia semnului de întrebare care determină un fascinant joc al contextelor, al ipotezelor. Proliferarea lor, primejdioasă, poate fi curmată de un verdict dur: rațiunea pentru care facem aceste gesturi și spunem aceste cuvinte nu ne aparține. Ar fi, însă, o drastică reducere la absurd, de care dramaturgia lui Vișniec nu este ferită total.

Pentru cititorul care ia contact abia acum cu o piesă de Vișniec, lumea din Omul care vorbește singur poate să-i sugereze un pustiu dezolant. Se aud aici, însă, cîteva voci care au "vorbit" ieri, dar pe care le auzim și azi. Ascultați cu atenție!

■ MARIAN POPESCU

ferestrei. Bărbatul de pe bancă își aprinde țigara.)

BĂRBATUL 1: Vezi? Cred că am ajuns să-l conduc ca pe o marionetă. Acum o să-și țină chibritul ars între degete pînă cînd ridic eu brațul în sus.

BĂRBATUL 2: Oare de ce vine?

BĂRBATUL 1: Nu știu. De zece ani mă tot întreb ce se întîmplă de fapt. Cred că am o putere misterioasă asupra lui.

BĂRBATUL 2 (**meditativ**): Ai putea să-l faci să stea în cap?

BĂRBATUL 1: Nu știu. Dar cred că încetul cu încetul aş reuși. Fii atent! Acum am să-mi rotesc brațul din umăr. Și-a aruncat chibritul?

BĂRBATUL 2: Încă nu.

BĂRBATUL 1: O să și-l arunce. Probabil că nu mi-am rotit brațul destul.

BĂRBATUL 2: E înrăit, nu vrea să și-l arunce.

BĂRBATUL 1: Da, aici îmi face cele mai mari necazuri... Partea asta va trebui s-o mai perfecționez.

BĂRBATUL 2: Gata! Și l-a aruncat.

BĂRBATUL 1: Foarte bine.

(BĂRBATUL 1 începe să-și maseze umărul.)

BĂRBATUL 2: Te doare?

BĂRBATUL 1: Puțin.

BĂRBATUL 2: Și acum?

BĂRBATUL 1: Acum e o figură interesantă. Eu duc mîna la ochelari și stau nemișcat o secundă.

BĂRBATUL 2: Și el?

BĂRBATUL 1: El o să se ridice de pe bancă.

BĂRBATUL 2: Nu cred.

BĂRBATUL 1: Stai să vezi.

(BĂRBATUL 1 își duce mîinile la ochelari. Bărbatul de pe bancă se ridică.)

BĂRBATUL 2: S-a ridicat! S-a ridicat!

BĂRBATUL 1: Eu încep să-mi șterg ochelarii și el se plimbă prin fața băncii.

BĂRBATUL 2: Nu se plimbă, trădătorul...

BĂRBATUL 1: Stai că n-am început... Unde Dracu' oi fi pus batista?

BĂRBATUL 2: Cum? N-ai batistă? Vrei să strici tot?

BĂRBATUL 1: Întotdeauna îmi uit batista în baie...

BĂRBATUL 2: Îl pierdem! O să se plimbe de capul lui...

BĂRBATUL 1: Nu, nu se mișcă pînă nu-mi găsesc batista...

BĂRBATUL 2: Poftim, ia-o pe a mea.

BĂRBATUL 1: Mersi.

(BĂRBATUL 1 începe să-și șteargă ochelarii. Bărbatul din fața băncii începe să se plimbe prin fața băncii.)

BĂRBATUL 1 (**privind pe furis**): Merge?

BĂRBATUL 2: Merge.

BĂRBATUL 1: Să vezi că îndată își scoate și el batista și începe să se șteargă de sudoare.

BĂRBATUL 2: Și-a scos-o.

BĂRBATUL 1: Da? (**își pune ochelarii pe nas.**) Acu' eu am să trag aer în piept de cîteva ori și el se va apropia de copac și se va lipi de trunchi.

BĂRBATUL 2: N-ai putea să-l mai ții în plimbare?

BĂRBATUL 1: Ba cred că da. Dar nu vreau să-l forțez.

BĂRBATUL 2: Ar fi interesant să vezi cît îl poți ține în plimbare...

BĂRBATUL 1: Cred că-l mai pot ține. Cred că pot face din el tot ce vreau. Numai că mi-e frică.

BĂRBATUL 2: Te temi să nu fugă?

BĂRBATUL 1: Nu știu. N-aș vrea să-l fac să sufere. Totuși, m-am atașat de el. Înțelegi? De zece ani mă ascultă fără să crîcnească. N-a lipsit o singură dată. Simt că e de datoria mea să nu-l bruschez prea tare.

BĂRBATUL 2: Ar fi grozav să-l faci să-și scoată singur un ochi.

BĂRBATUL 1: (**trage aer în piept**): Nu, nu... Acu' nu... Poate mai tîrziu, peste cîteva ani... (**Trage din**

nou aer în piept.) S-a lipit?

BĂRBATUL 2: S-a lipit.

BĂRBATUL 1: Când mă opresc eu din respirat el își aruncă țigara. Dup-ăia o stinge cu vârful piciorului.

BĂRBATUL 2: Cît ai de gînd să respiri?

BĂRBATUL 1: Îl mai las să mai tragă cîteva fumuri.

BĂRBATUL 2: De ce? Fă-l s-o stingă acum.

BĂRBATUL 1: E păcat de țigară. Știu că-i place să fumeze și l-ar durea dacă l-aș sili să arunce țigara prea repede.

BĂRBATUL 2: Cred că a ajuns la filtru.

BĂRBATUL 1: Da? Atunci mă opresc. **(Pauză.)** Și-a aruncat-o?

BĂRBATUL 2: Da.

BĂRBATUL 1: Ei, asta e tot.

BĂRBATUL 2: Cam puțin.

BĂRBATUL 1: Mă gîndesc să mai inventez cîteva figuri... Cu timpul...

BĂRBATUL 2: Ar fi păcat să-l pierzi acum, în faza asta... Eu aș scoate tot untul din el.

BĂRBATUL 1: N-ai decît să-ți găsești și tu pe cineva...

BĂRBATUL 2: Și-a pus mîinile în buzunar.

BĂRBATUL 1: Da? E semn că trebuie să închid fereastra.

BĂRBATUL 2: Și el?

BĂRBATUL 1: Pleacă după ce închid fereastra.

BĂRBATUL 2: Auzi, am impresia că tipul spune ceva...

BĂRBATUL 1: Da, și eu am impresia asta.

BĂRBATUL 2: Am impresia că vorbește singur...

BĂRBATUL 1: Da, de un timp s-a apucat să vorbească singur...

(BĂRBATUL 1 închide fereastra.)

BĂRBATUL 1: A plecat?

BĂRBATUL 2: A plecat.

SECVENȚA 2

Un arbore. O bancă. La oarecare distanță, un perete și o fereastră. Fereastra este închisă și are draperiile trase. În spatele arborelui stau doi bărbați. Unul din ei ține un ceas în mînă.

BĂRBATUL 3: Cît e ?

BĂRBATUL 4: Șase fără două minute.

BĂRBATUL 3: Fii atent! La șase fără un minut am să ies de după copac. Am să pun un picior pe bancă și el o să tragă draperiile.

BĂRBATUL 4: Nu cred.

BĂRBATUL 3: Ai să vezi. De zece ani îl fac să tragă draperiile exact la ora șase.

BĂRBATUL 4: E nebun.

BĂRBATUL 3: Nu știu. Dar cred că am o putere ciudată asupra lui.

BĂRBATUL 4: Acum!

(BĂRBATUL 3 iese de după copac și se apropie de bancă. Celălalt bărbat rămîne ascuns. BĂRBATUL 3 pune un picior pe bancă. Cineva, din casă, trage draperiile.)

BĂRBATUL 3: Ai văzut?

BĂRBATUL 4: Poate că așa le trage el întotdeauna...

BĂRBATUL 3: Nu, că asta nu e tot. Acum am să mă uit în sus. Ori de cîte ori eu mă uit în sus el deschide fereastra.

BĂRBATUL 4: Și dacă nu te uiți în sus?

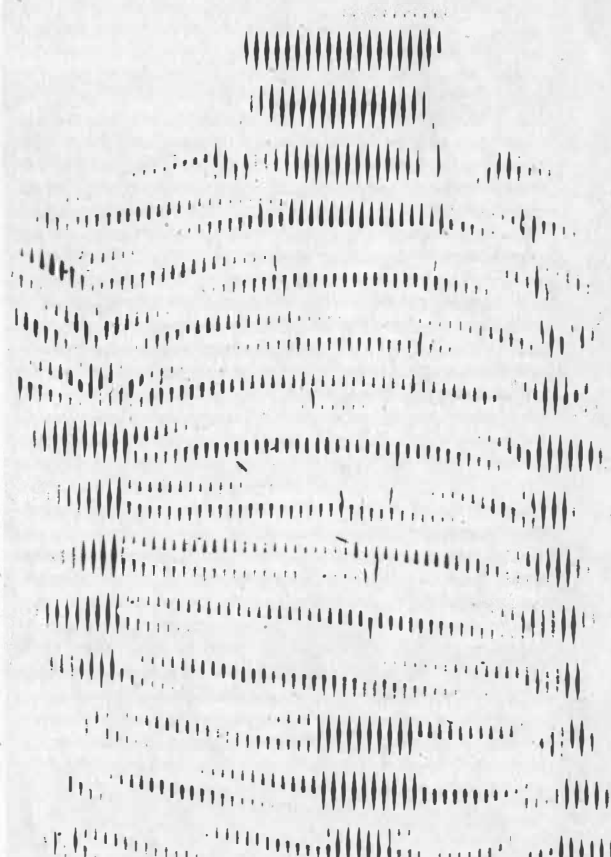
BĂRBATUL 3: Ce rost are să nu mă uit în sus? Important e că el deschide fereastra după ce eu mă uit în sus și mă așez pe bancă.

BĂRBATUL 4: E necesar să te așezi pe bancă?

BĂRBATUL 3: Nu știu. Dar nu pot să risc. Oricum, e mai convingător dacă mă așez pe bancă.

(BĂRBATUL 3 se uită în sus și se așază pe bancă. Fereastra este deschisă de un bărbat.)

BĂRBATUL 4: A deschis-o!

BĂRBATUL 3: Ți-am spus eu?

BĂRBATUL 4 (stupefiat): De necrezut!

BĂRBATUL 3: Nu? Partea tare vine de-abia acum. Eu îmi scot țigările și el, ca la comandă, începe să se plimbe prin fața ferestrei.

BĂRBATUL 4: Să văd!

BĂRBATUL 3: Ai să vezi.

(BĂRBATUL 3 își scoate pachetul de țigări. Bărbatul din cameră începe să se plimbe prin fața ferestrei.)

BĂRBATUL 3: Îl las să se plimbe exact jumătate de minut. De cinci ori de la stînga la dreapta și de cinci ori de la dreapta la stînga. Dup-ai-a îmi aprind țigara. Poți să-l numeri.

BĂRBATUL 4: Îl număr.

BĂRBATUL 3: Cît mai are?

BĂRBATUL 4: Mai are puțin...

BĂRBATUL 3: Cum îmi aprind țigara, se oprește.

(BĂRBATUL 3 își aprinde țigara. În același timp bărbatul din fața ferestrei se oprește.)

"AM TRĂIT EXILUL CA PE UN BLESTEM..."

□ NICOLAE SCARLAT - Iată, prima piesă pe care, probabil, o va vedea publicul nostru spectator, prima piesă de Matei Vișniec s-ar putea să fie chiar aceasta de la T.V. Spune-mi cum ai scris-o, cînd ai scris-o?

■ MATEI VIȘNIEC - Da, deci este o piesă scrisă anul acesta. Este efectiv o piesă scrisă după Revoluție. Evident, am asistat, că altfel nu pot spune, n-am participat, dar am asistat absolut înnebunit, dacă vrei, la tot ce s-a întîmplat în România. Deci eram la Paris în decembrie, alergam de la un prieten la altul, nu mai știam unde să citesc, ce să văd, cum să aud ceva despre România, cum să aud cît mai multe lucruri despre România, în sfîrșit sunam în continuare acasă și brusc în luna ianuarie a anului curent am simțit că trebuie să particip odată, și mi-a venit ideea unei piese. Trebuie să recunosc că doi ani și jumătate cît am stat în Anglia și în Franța n-am scris prea mult. Am notat cîteva idei, n-am putut scrie. Deci, ca să zic așa, am trăit exilul ca pe un blestem. N-am putut scrie în românește, n-am putut scrie mai deloc (...)

Și brusc am simțit că trebuie să scriu ceva legat de ce se întîmple în România pentru că, nu știu dacă este o piesă politică, este o piesă cum scriam eu de obicei. Este o piesă care are o parabolă a ei, o piesă pe care o iubesc pentru că mi-a fost dictată, mi-a fost transmisă de magnetismul ăsta extraordinar care s-a produs după Revoluție.

Piesa se cheamă Ce facem cu violoncelul?, pentru că tot timpul mi se părea că în România sună o întrebare importantă: "Ce facem cu...?", "Ce facem cu...?". Acum, în loc de "violoncel" noi putem pune orice, în funcție de ce facem cu noi înșine, ce facem cu sistemul, ce facem cu viitorul.

Fragment din înregistrarea T.V., din 9 aprilie 1990, a discuției regizorului Nicolae Scarlat cu dramaturgul Matei Vișniec, înaintea prezentării spectacolului Ce facem cu violoncelul?

BĂRBATUL 4: S-a oprit! S-a oprit!

BĂRBATUL 3: Ți-am spus? Îl am la degetul meu cel mic. Acu' să vezi una și mai bună. Eu țin chibritul ars în mînă și el ridică brațul în sus și începe să și-l rotească.

BĂRBATUL 4: Cît îl poți ține așa?

BĂRBATUL 3: Cred că-l pot ține mult și bine... Da' nu vreau.

(BĂRBATUL 3 își ține chibritul ars în mînă și bărbatul din fața ferestrei își rotește brațul.)

BĂRBATUL 3: Cum arunc eu chibritul, cum își lasă brațul jos. Ori de cîte ori arunc eu chibritul el își lasă brațul în jos, își masează puțin umărul și după aceea își duce mîna la ochelari.

BĂRBATUL 4: Deocamdată își masează umărul.

BĂRBATUL 3: Cred că l-am ținut cam mult cu brațul în sus.

BĂRBATUL 4: Nu-i nimic. Lasă-l să sufere.

BĂRBATUL 3: N-aș vrea să-l fac să sufere. M-am atașat de el. E atît de ascultător și maleabil încît mă înduioșează.

BĂRBATUL 4: Ești un sentimental și asta nu e bine.

BĂRBATUL 3: Și-a dus mîna la ochelari?

BĂRBATUL 4: Da. Ei bine, acum ai să rămîi mască. Eu mă ridic în picioare și el începe să-și șteargă ochelarii.

(BĂRBATUL 3 se ridică în picioare. Bărbatul din fața ferestrei își scoate ochelarii și începe să și-i șteargă. Pînă să găsească batista, însă, se uită de cîteva ori în jur.)

BĂRBATUL 4: Vax.

BĂRBATUL 3: Ce face?

BĂRBATUL 4: Se uită în jur.

BĂRBATUL 3: Faza asta îl cam sperie întotdeauna.

BĂRBATUL 4: A găsit-o.

BĂRBATUL 3: Șterge?

BĂRBATUL 4: Șterge.

BĂRBATUL 3: Asta e. Uneori sînt tentat să stau așa să văd cît pot să-l țin cu batista și cu ochelarii în mînă.

BĂRBATUL 4: Eu nu l-aș cruța, să știi. Aș scoate tot untul din el.

BĂRBATUL 3: Nu de el mi-e frică. Mi-e frică uneori numai de puterea pe care o am asupra lui. Mă înfricoșez pur și simplu de ceea ce pot face, înțelegi?

BĂRBATUL 4: Înțeleg.

BĂRBATUL 3: Te-ai convins?

BĂRBATUL 4: M-am convins.

BĂRBATUL 3: Acum am să încep să mă plimb prin fața băncii. Am să- mi scot și eu batista și am să mă

șterg de sudoare:

BĂRBATUL 4: Ești asudat?

BĂRBATUL 3: Nu, eu nu asud niciodată. Dar atunci când îmi scot batista el își pune ochelarii pe nas..E așa, ca de la cauză la efect.

(BĂRBATUL 3 își scoate batista și bărbatul din fața ferestrei își pune ochelarii pe nas.)

BĂRBATUL 3: Asta e. Îl vezi cum respiră? Ori de câte ori îmi scot batista și mă șterg de sudoare el își pune ochelarii pe nas și începe să respire din toate puterile.

BĂRBATUL 4: Și cum îl oprești?

BĂRBATUL 3: Cu finețe. Dacă mă lipesc de copac și-mi arunc țigara, tipul se oprește.

MAMĂ, DAR PIESA ASTA RĂSTOARNĂ CU ROȚILE ÎN SUS CARUL LUI THESPIIS

■ Respins sistematic de cenzura exercitată de fostul CCES, Matei Vișniec a însemnat pentru toți cei care îi citiseră numeroasele piese scrise în anii '80 promisiunea cea mai generoasă pentru dramaturgia română. Textele sale au circulat din mână în mână și sau citit prin cenzurări, dar n-au izbutit să răzbată pe o scenă profesionistă. O singură dată, în toamna lui 1987, m-am aflat la numai o zi de premiera unei piese de Vișniec la Teatrul "Nottara". Povestea premierei care nu a mai avut loc am relatat-o într-un articol publicat în luna ianuarie 1990 în "Tineretul liber".

În primele zile ale acestui 1990 pe care ni-l doream cu totul și cu totul nou, Margareta Pogonat, Alexandru Repan și cu mine am vrut să reluăm spectacolul cu *Căii la fereastră*. (Victor Ștrângaru trăiește acum la Washington.) Decorurile nu mai existau, iar Victor Ernest Mășek nu se arăta prea entuziasmat. Matei îmi trimisese de la Paris câteva piese noi. Între ele, *Ce facem cu violoncelul?* (publicată deja într-un număr din *România literară*, mai 1990) am propus-o imediat Televiziunii Române. Spectacolul a fost înregistrat în luna aprilie și difuzat, dar numai pe programul 2. Pe considerentul că e vorba de "teatru scurt". Mă tem că au fost și altele. Parabolele lui Vișniec sînt incomode.

În timp ce Matei Vișniec debuta ca dramaturg pentru curioșii care prind programul 2, eu repetam cu trupa de la Plăta Neamț o piesă cu titlul insolit: *Bine, mamă, dar așa povestesc în actul doi ce se întâmplă în actul întâi!*

Cu șapte ani în urmă, când o citeam pentru prima dată, înțelegeam după numai câteva pagini că șansele acestui text de a deveni spectacol erau minime. Țineam în mână un fruct oprit! Am citit-o pe nerăsuflăte, cu bucuria care însoțește oricînd revelația. Autorul se născuse cu simțul absolut al teatrului. Avea nu numai simțul deosebit al replicii, dar și pe cel al spațiului scenic. Personajele sale nu erau literare, ci teatrale, încărcate de gesturi și cu fizionomii precise. În sfîrșit, dramaturgul dovedea o rar înfîlîită știință a construcției dramatice.

Dacă veți citi acest text sînt convins că veți încerca aceeași bucurie a revelației. Pentru că deși simplu, direct, teatrul lui Vișniec e sofisticat pînă la rafinament. Iar, pe de altă parte, pecetea harului face ca această piesă să sîrască cu ani buni în urmă să-și etaleze triumfător actualitatea. Nu pentru că evocă, între altele, o revoluție. (E drept, nu oricare, ci aceea care a proclamat Drepturile Omului și ale Cetățeanului.) Ci pentru că, într-un moment în care toate structurile societății noastre sînt puse în discuție, răstoarnă cu roțile în sus și carul lui Thespiis (sau, mai pe românește, căruța Teatrului). Nu e o încercare, nu e un proiect: e izbînda unei proiecții premonitorii.

Acest text ar putea deveni emblematic pentru o renaștere a teatrului în România.

■ NICOLAE SCARLAT

BĂRBATUL 4: Mai lasă-l să respire.

BĂRBATUL 3: Îl mai las. Nu stric eu țigara. Îmi place să fumez pînă la filtru.

(BĂRBATUL 3 își fumează țigara pînă la filtru și aruncă țigara. Bărbatul din fața ferestrei se oprește din respirat.)

BĂRBATUL 3: Asta e tot. Acum putem pleca.

BĂRBATUL 4: Păcat. Ai fi putut să mai inventezi ceva.

BĂRBATUL 3: Ce să mai inventez? Nu e destul?

BĂRBATUL 4: A închis fereastra.

BĂRBATUL 3: Și nu te întrebi de ce?

BĂRBATUL 4: De ce?

BĂRBATUL 3: Pentru că mi-am pus mîinile în buzunare. De zece ani, ori de câte ori îmi pun mîinile în buzunare, el închide fereastra. Ei, ți-a plăcut?

BĂRBATUL 4: Da, numai că mi s-a părut că tot dădea din gură.

BĂRBATUL 3: Da, și eu am impresia că în ultimul timp a început să vorbească singur.

BĂRBATUL 4: Plecăm?

BĂRBATUL 3: Plecăm.

